

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - Experimental Research) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของเพื่อนที่ปรึกษา ก่อนการทดลองและหลังการทดลองของนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของเพื่อนที่ปรึกษา และ เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการให้คำปรึกษาของนักเรียนที่เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของเพื่อนที่ปรึกษา ในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้แทนความหมายดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
MR	แทน	ค่าเฉลี่ยอันดับที่ (Mean Rank)
SR	แทน	ผลบวกของอันดับที่ (Sum of Rank)
PR	แทน	จำนวนของอันดับที่ของผลต่างที่เป็นบวก (Positive Ranks)
NR	แทน	จำนวนของอันดับที่ของผลต่างที่เป็นลบ (Negative Ranks)

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยและอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษาก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนทักษะในการให้คำปรึกษาก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษาก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองด้วย The Wilcoxon Signed – Rank Test

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทักษะในการให้คำปรึกษาก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง ด้วย The Wilcoxon Signed – Rank Test

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วย The Mann – Whitney U Test

ตอนที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทักษะในการให้คำปรึกษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วย The Mann – Whitney U Test

ตอนที่ 1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษาก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษาก่อน และหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยมีข้อมูลดังตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงคะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษาก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คนที่	คะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษา กลุ่มทดลอง			คนที่	คะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษา กลุ่มควบคุม		
	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	ผลต่าง		ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	ผลต่าง
	1	24	28		4	1	20
2	20	25	5	2	15	20	5
3	20	23	3	3	16	19	3
4	23	28	5	4	20	23	3
5	22	26	4	5	19	22	3
6	25	28	3	6	17	21	4
7	23	25	2	7	18	22	4
8	22	29	7	8	13	22	9
9	20	24	4	9	18	20	2
10	26	30	4	10	24	26	2
11	24	28	4	11	21	25	4
12	22	25	3	12	19	22	3

ตารางที่ 6 แสดงคะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษาก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (ต่อ)

คนที่	คะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษา กลุ่มทดลอง			คนที่	คะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษา กลุ่มควบคุม		
	ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	ผลต่าง		ก่อนการ ทดลอง	หลังการ ทดลอง	ผลต่าง
	13	24	28		4	13	20
14	24	26	2	14	19	23	4
15	25	30	5	15	20	26	6
\bar{x}	22.93	26.87		\bar{x}	18.60	22.60	
S.D.	1.91	2.17		S.D.	2.64	2.13	

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษาของกลุ่มทดลองก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 22.93 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 1.91 และคะแนนหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 26.87 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 2.17

ส่วนผลคะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษาของกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 18.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 2.64 และคะแนนหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 22.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 2.13

ตอนที่ 2 คะแนนทักษะในการให้คำปรึกษาก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยมีข้อมูลดังตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงคะแนนทักษะในการให้คำปรึกษาก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คนที่	คะแนนทักษะในการให้คำปรึกษา		คนที่	คะแนนทักษะในการให้คำปรึกษา	
	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	68	69	1	46	62
2	60	76	2	35	34
3	63	75	3	75	69
4	61	74	4	70	76
5	52	61	5	68	67
6	56	60	6	76	70
7	59	75	7	61	61
8	57	64	8	56	52
9	62	69	9	62	65
10	69	62	10	67	69
11	57	64	11	58	57
12	59	66	12	53	54
13	57	64	13	62	66
14	55	57	14	71	65
15	57	65	15	54	57
\bar{x}	82.47	85.80	\bar{x}	76.40	80.27
S.D.	2.20	2.68	S.D.	3.64	3.17

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คะแนนทักษะในการให้คำปรึกษาของกลุ่มทดลองก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 82.47 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 2.20 และคะแนนหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) = 85.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 2.68

ส่วนผลคะแนนทักษะในการให้คำปรึกษาของกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย
 $(\bar{x}) = 76.40$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 3.64 และคะแนนหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย
 $(\bar{x}) = 80.27$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 3.17

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษาก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

เพื่อตรวจสอบว่า หลังการทดลองของกลุ่มทดลองมีคะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษาแตกต่างจากก่อนการทดลองหรือไม่ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยใช้สถิติทดสอบ Wilcoxon Signed Ranks Test ซึ่งแสดงผลดังตารางที่ 8 ดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงคะแนนความแตกต่างของคะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษาก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติทดสอบ Wilcoxon Signed Ranks Test

กลุ่มตัวอย่าง	N	MR	SR	Z	P-value
Negative Ranks	15	.00	.00	-3.438	.001*
Positive Ranks	15	8.00	120.00		

*P<.01

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าเมื่อนำคะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษาก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาทดสอบความแตกต่างของคะแนน โดยใช้สถิติทดสอบ Wilcoxon Signed Ranks Test พบว่า คะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษาก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง มีคะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษา สูงกว่าก่อนทำการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทักษะในการให้คำปรึกษาก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

เพื่อตรวจสอบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะในการให้คำปรึกษาแตกต่างจากก่อนการทดลองหรือไม่ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยใช้สถิติทดสอบ Wilcoxon Signed Ranks Test ซึ่งแสดงผลดังตารางที่ 9 ดังนี้

ตารางที่ 9 แสดงคะแนนความแตกต่างของคะแนนทักษะในการให้คำปรึกษา ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง โดยใช้สถิติทดสอบ Wilcoxon Signed Ranks Test

กลุ่มตัวอย่าง	N	MR	SR	Z	P-value
Negative Ranks	15	23.00	345.00	-4.668	.000*
Positive Ranks	15	8.00	120.00		

*P<.01

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า เมื่อนำคะแนนทักษะในการให้คำปรึกษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาทดสอบความแตกต่างของคะแนน พบว่า คะแนนทักษะในการให้คำปรึกษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะในการให้คำปรึกษา สูงกว่าก่อนทำการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วย The Mann – Whitney U Test

เพื่อตรวจสอบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษาแตกต่างจากก่อนการทดลองหรือไม่ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยใช้สถิติทดสอบ The Mann – Whitney U Test ซึ่งแสดงผลดังตารางที่ 10 ดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงคะแนนความแตกต่างของคะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	MR	SR	Z	P-value
กลุ่มทดลอง	21.70	325.50	-3.883	.000*
กลุ่มควบคุม	9.30	139.50		

*P<.01

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า เมื่อนำแบบวัดความรู้ในการให้คำปรึกษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาทดสอบความแตกต่างของคะแนน พบว่า คะแนนความรู้ในการให้คำปรึกษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทักษะในการให้คำปรึกษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วย The Mann – Whitney U Test

เพื่อตรวจสอบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีคะแนนทักษะในการให้คำปรึกษาแตกต่างจากก่อนการทดลองหรือไม่ จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่าง โดยใช้สถิติทดสอบ The-Mann – Whitney U Test ซึ่งแสดงผลดังตารางที่ 11 ดังนี้

ตารางที่ 11 แสดงคะแนนความแตกต่างของคะแนนทักษะในการให้คำปรึกษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วย The Mann – Whitney U Test

กลุ่มตัวอย่าง	N	MR	SR	Z	P-value
Negative Ranks	15	21.57	323.50	-3.800	.000*
Positive Ranks	15	9.43	141.50		

*P<.01

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า เมื่อนำคะแนนทักษะในการให้คำปรึกษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาทดสอบความแตกต่างของคะแนน พบว่า คะแนนทักษะในการให้คำปรึกษาหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มควบคุมมีคะแนนทักษะในการให้คำปรึกษา สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของเพื่อนที่ปรึกษา ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผล ตามสมมติฐานในการวิจัยดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1

นักเรียนที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของเพื่อนที่ปรึกษามีคะแนนความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงกว่าก่อนการทดลอง

ผลการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของเพื่อนที่ปรึกษา มีคะแนนความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของเพื่อนที่

ปรึกษาสามารถพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของเพื่อนที่ปรึกษาให้สูงขึ้นได้ สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ด้วยผลจากตารางที่ 8-9 ดังนี้

1) คะแนนความรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) คะแนนทักษะของนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของเพื่อนที่ปรึกษาสามารถพัฒนาเพื่อนที่ปรึกษาที่เข้าร่วมอบรมได้

ทั้งนี้ จากการสังเกตของผู้วิจัยที่เป็นผู้ดำเนินการอบรมพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของเพื่อนที่ปรึกษาให้กับกลุ่มทดลอง โดยได้เรียนรู้เกี่ยวกับความรู้พื้นฐานในการให้คำปรึกษาผ่านกระบวนการอบรมและได้รับการฝึกฝนระหว่างดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง จึงมีโอกาสนำความรู้ไปใช้ได้ในการฝึกปฏิบัติควบคู่กันไป การที่เพื่อนที่ปรึกษาได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมกลุ่ม ทำให้มีโอกาสดูแลเรียนรู้และรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ซึ่งมีมุมมองแตกต่างออกไป และเกิดการพัฒนาโดยการนำความคิดเห็นของเพื่อนแต่ละคนมาวิเคราะห์และสรุปร่วมกัน ผ่านการฝึกปฏิบัติจริง ทั้งในการให้คำปรึกษาภายในกลุ่มด้วยกันและจากการศึกษาจากตัวแบบในการแสดงบทบาทสมมติ การใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งช่วยให้เพื่อนที่ปรึกษาได้มีประสบการณ์ที่ใกล้เคียงความเป็นจริง ทำให้มีโอกาสนำความรู้ไปใช้ในการฝึกทักษะต่าง ๆ ก่อนนำไปปฏิบัติจริง ประกอบกับนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษากลุ่มนี้มีจิตอาสา ต้องการนำประสบการณ์ไปใช้ในการให้คำปรึกษาเพื่อน จึงมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี สอดคล้องกับภัสราพร กินจะโปะ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาแก่แกนนำนักเรียนวัยรุ่นจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผลการวิจัยพบว่า แกนนำนักเรียนวัยรุ่นที่เข้าโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียนวัยรุ่นมีความสามารถในการให้คำปรึกษาทั้งในด้านความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษาเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 ทำให้หลังการอบรมแล้วนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษากลุ่มทดลองมีความเชื่อมั่นในการนำความรู้ต่าง ๆ ไปใช้ในการให้คำปรึกษามากขึ้น กล่าวได้ว่า การจัดกิจกรรมตามโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของเพื่อนที่ปรึกษา ซึ่งได้ออกแบบอย่างเหมาะสมนั้น มีคุณภาพในการพัฒนาความสามารถของเพื่อนที่ปรึกษาได้จริง

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2

นักเรียนที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของเพื่อนที่ปรึกษามีคะแนนความสามารถในการให้คำปรึกษาสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของเพื่อนที่ปรึกษา

ผลการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของเพื่อนที่ปรึกษา มีคะแนนการทดสอบดังนี้

- 1) คะแนนความรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 2) คะแนนทักษะของนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งนี้เพื่อนที่ปรึกษากลุ่มทดลองมีโอกาสดำเนินการได้รับความรู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการให้คำปรึกษา และแสดงให้เห็นว่า โปรแกรมพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของเพื่อนที่ปรึกษาสามารถพัฒนาเพื่อนที่ปรึกษาที่เข้าร่วมอบรมได้ เนื่องจากในการฝึกทักษะนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง กล่าวคือ ให้เพื่อนที่ปรึกษาเกิดความเข้าใจในทักษะ และสามารถสื่อความเข้าใจออกมาตามศักยภาพของตนเอง โดยความสามารถในการสื่อความเข้าใจตอบสนองต่อผู้รับคำปรึกษานั้น เพื่อนที่ปรึกษามีการสื่อออกมาในรูปแบบต่าง ๆ นอกจากนี้การให้ข้อมูลป้อนกลับระหว่างการปรึกษานั้นยังมีผลต่อการพัฒนาตนเองของเพื่อนที่ปรึกษาในการตระหนักถึงความรู้สึกของตนเองที่เกิดขึ้นและการเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษา ดังเช่น เพื่อนที่ปรึกษาคนหนึ่งกล่าวถึงตนเองในระหว่างการปรึกษาว่าตนเองรู้สึกถึงความน้อยใจของเพื่อนที่มาดูแลตนเองทำให้เพื่อนที่ปรึกษาสามารถเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษา ณ ขณะปัจจุบันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลักษณะ สรวิวัฒน์ (2552) กล่าวว่า วิธีการหนึ่งในการอบรม คือ การสังเกตจากการสาธิต การใช้บทบาทสมมติ และการลงมือปฏิบัติ นั้นเป็นวิธีที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเพราะ ทั้งนี้เนื่องมาจากการสังเกตหากมีการจดจำจะทำให้เพื่อนที่ปรึกษาสามารถนำสิ่งที่สังเกตได้ไปสัมพันธ์กับการเรียนรู้อื่น ๆ มากขึ้น จนทำให้สามารถเกิดการพัฒนาระบบการสรุปอ้างอิงไปสู่สถานการณ์ใหม่ได้ กล่าวคือ สามารถนำทักษะที่ได้เรียนและกระบวนการการปรึกษาตอบสนองต่อผู้รับคำปรึกษาอย่างสอดคล้องและเหมาะสม รวมถึงยังสามารถนำเอาสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมได้ด้วย ในขั้นตอนของการลงมือปฏิบัติที่มีการให้ข้อมูลป้อนกลับในการอบรมทักษะระหว่างเพื่อนที่ปรึกษาและผู้สังเกตการณ์ผลจากการบันทึกและจากการสัมภาษณ์พบว่า เพื่อนที่ปรึกษานำข้อมูลที่ได้จากผู้สังเกตการณ์มาปรับปรุงเพื่อพัฒนาตนเอง ซึ่งเพื่อนที่ปรึกษาได้ลดการถามลง มีการฟังและการตอบรับจากการฟัง

โดยจากผลดังกล่าวเป็นการแสดงถึงการรู้ความสามารถและขีดจำกัดของตนเอง และใช้ศักยภาพในการพัฒนาพฤติกรรมตนเองเพื่อสามารถทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ จากผลการรวบรวมข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม (Focus group) และจากการสัมภาษณ์เพื่อนที่ปรึกษา สามารถสรุปได้ดังนี้

นักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา ได้รับทั้งความรู้และทักษะหลังจากการอบรม โดยเฉพาะได้รับความรู้ทางด้านการให้คำปรึกษาที่ยังไม่เคยเรียนรู้มาก่อน ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 28 กรกฎาคม ถึง 4 สิงหาคม 2553 เพื่อนที่ปรึกษาได้ฝึกการให้คำปรึกษาจากนักเรียนที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้ให้ และหลังจากการฝึกครั้งที่ 1 ผ่านไป ผู้วิจัยได้ประชุมกลุ่ม (Focus group) และสอบถาม ถึงความรู้สึกและปัญหาที่พบเจอในขณะที่ให้คำปรึกษา เพื่อสำรวจปัญหาขั้นตอนกระบวนการที่เกิดขึ้นหลังการให้คำปรึกษา เพื่อนที่ปรึกษา กล่าวว่า ก่อนฝึกให้คำปรึกษา สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ตอบว่าในช่วงแรกที่ฝึกให้คำปรึกษา รู้สึกไม่มั่นใจ ตื่นเต้นมาก สั้น ประหม่า เพราะไม่รู้ว่าจะช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษาได้หรือไม่ มีความกังวลกลัวทำไม่ได้ กลัวว่าจะสามารถช่วยแก้ปัญหาของผู้รับคำปรึกษาได้หรือไม่ และสามารถทำให้เขาสบายใจได้ไหม กลัวผู้รับคำปรึกษาไม่เชื่อใจ กลัวจะให้คำปรึกษาเพื่อนได้ไม่ดีพอ รู้สึกตื่นเต้น กลัวเพื่อนไม่เชื่อในสิ่งที่เราแนะนำ

ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 5 - 13 สิงหาคม 2553 ในครั้งนี้เพื่อนที่ปรึกษาต้องไปฝึกให้บริการให้คำปรึกษาเพื่อน โดยการหานักเรียนเป้าหมายเอง และหลังจากการฝึกครั้งที่ 1 ผ่านไป ผู้วิจัยได้นัดหมายประชุมกลุ่ม (Focus group) ถึงความรู้สึกและปัญหาที่พบเจอในขณะที่ให้คำปรึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการให้คำปรึกษา หลังการฝึกให้คำปรึกษา สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่ตอบว่า ตนเองได้รับความรู้ และมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น ไม่ตื่นเต้น รู้สึกเฉย ๆ ไม่กังวล พูดคุยเป็นธรรมชาติมากขึ้น เหมือนคุยกับเพื่อนมากกว่า รู้สึกมั่นใจมากขึ้น ไม่สั้น ไม่ประหม่า เพราะมีโอกาสดูปฏิบัติหลายครั้ง และสามารถใช้ทักษะต่าง ๆ ได้รวดเร็วขึ้น ส่วนคำพูดและคำตอบสามารถใช้ทักษะการสื่อสารได้ตอบได้เองโดยอัตโนมัติ มีความเข้าใจมากขึ้น และทำให้มีแนวทางในการให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง ตลอดจนได้มีส่วนช่วยเหลือ และให้คำปรึกษากับเพื่อนที่มีปัญหา ดังเช่นเพื่อนที่ปรึกษากล่าวว่า

ค.ญ. นึก “เป็นการอบรมที่ดี ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนได้มีส่วนช่วยเหลือ และให้คำปรึกษากับเพื่อนที่มีปัญหา”

ค.ช. โคได้ “มีความรู้สึกดีใจมากที่ได้เข้าร่วมอบรม เพราะทำให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้นและทำให้มีแนวทางในการให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง บรรยากาศในการอบรมอบอุ่นเป็นกันเอง”

ค.ช. เอ “ดีใจ ภูมิใจที่ได้รับความรู้ในเรื่องการให้คำปรึกษา สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้”

ส่วนในเรื่องของการนำเอาทักษะไปใช้ในการให้คำปรึกษา ทักษะที่นำไปใช้บ่อยและมากที่สุดคือทักษะการถาม ส่วนทักษะการทวนความประโยค เพื่อนที่ปรึกษายอมรับว่าไม่ค่อยได้ใช้ และยังไม่สามารถนำไปใช้ได้ดี เท่าที่ควรเกรงจะทำให้ความหมายเหล่านั้นเปลี่ยนไป และยังไม่มีความชัดเจนที่จะใช้ ประกอบกับเพื่อนที่ปรึกษาไม่ค่อยมั่นใจในการนำไปใช้ จึงเห็นว่าเป็นทักษะที่ตนเองยังต้องพัฒนาตัวเองต่อไป

ปัญหาและอุปสรรคในการให้คำปรึกษาของเพื่อนที่ปรึกษา

ส่วนใหญ่ตอบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการให้ข้อมูล เพราะบางข้อมูลก็ลึกลับละเอียดอ่อน เช่น พ่อแม่ทะเลาะกันทุกวัน ปัญหาการใช้ยาในบ้าน ปัญหาการใช้ยาลดความอ้วน ในบางครั้งยังมีอารมณ์ร่วมกับผู้รับคำปรึกษา เช่น ร้องไห้กับผู้รับคำปรึกษา อารมณ์โกรธ เป็นต้น และการใช้กระบวนการในการให้คำปรึกษา ไม่ครบถ้วนขั้นตอน แต่เมื่อกลับไปให้คำปรึกษาครั้งที่ 2 ข้อติดขัดที่เกิดขึ้นในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 1 ลดลงมาก หรือแทบจะไม่มีเลย

สิ่งที่อยากได้ของเพื่อนที่ปรึกษา

สมาชิกภายในกลุ่มตอบว่า อยากให้มีสมาชิกเพื่อนที่ปรึกษา (Counseling for Youth Counselor) ในโรงเรียนทุกช่วงชั้นมากขึ้น มีกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมเช่นนี้อย่างต่อเนื่องและมีบางคนอยากเพิ่มเวลาฝึกทักษะให้แน่นมากกว่านี้ และอยากให้ใช้ระยะเวลาในการอบรมให้มากกว่านี้

สำหรับการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของเพื่อนที่ปรึกษาในการอบรม พบว่า เพื่อนที่ปรึกษามีความสนใจ กระตือรือร้นในการแสดงความคิดเห็นและการทำกิจกรรม มีความสามัคคีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ขณะอยู่ร่วมกัน รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา มีลักษณะของการเป็นผู้ให้คำปรึกษาที่ดี คือ ยิ้มแย้ม แจ่มใส แสดงความเป็นมิตรต่อผู้รับบริการ กล้าแสดงออก และรู้จักใฝ่รู้ฝึกทักษะเพื่อพัฒนาตนเองโดยให้คำปรึกษาแก่เพื่อนในโรงเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเพื่อนที่ปรึกษามีความสามารถเพิ่มขึ้นสำเร็จตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ อันเป็นประโยชน์ต่อการช่วยเหลือเพื่อนที่มีปัญหาในสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะอื่นของเพื่อนที่ปรึกษา

ส่วนใหญ่ตอบว่าได้รับความรู้และมีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น มีความสุขมากที่ได้มาอบรมครั้งนี้ ได้รับความรู้มากมายเลย ซึ่งทำให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง รู้สึกว่าตัวเองเข้าใจตนเองและ

ผู้อื่นมากขึ้น จากที่ไม่เคยมั่นใจในตนเอง ทำให้มีความมั่นใจเพิ่มขึ้น และก็จะนำความรู้ที่ได้จากการเข้าอบรมครั้งนี้นำไปใช้ในการเป็นที่ปรึกษาให้กับเพื่อน ๆ ได้ และตั้งใจที่ได้รับโอกาสครั้งนี้

ผลจากการ ประชุมกลุ่ม (Focus group) มีผู้รับบริการทั้งหมด 15 คน แยกประเภทการให้คำปรึกษา ดังนี้

1. ปัญหาความรักในวัยเรียน	5 คน
2. ปัญหาด้านสุขภาพ (โรคอ้วน)	2 คน
3. ปัญหาด้านครอบครัว	3 คน
4. ปัญหาด้านการเรียน	5 คน

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของเพื่อนที่ปรึกษา สามารถให้คำปรึกษาเพื่อนได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการให้คำปรึกษาของเพื่อนที่ปรึกษา จากงานวิจัยครั้งนี้ ยังพบอีกว่าการให้คำปรึกษาโดยกลุ่มเพื่อน เป็นวิธีการให้คำปรึกษาที่ดีอีกวิธีการหนึ่งที่มีผลต่อการช่วยลดปัญหาในการปรับตัวของเยาวชน และส่งเสริมงานบริการให้คำปรึกษาของงานแนะแนวในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมาก